

[Kofod-Svendsen]

han mig ikke opmærksom på, at man skulle forlade disse principper. Jeg har heller ikke i dag sagt, at de skulle stå alene. Jeg har bare sagt, at de burde være et bærende element i vores Sydafrikapolitik, men jeg vil da være taknemlig for at få dokumentation fra hr. Riishøjs side for de synspunkter, han fremførte.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden af Kelm-Hansen (S), Riishøj (SF), Stinus (RV) og Albrechtsen (VS) (se foran)

vedtoges med 61 stemmer (S, SF, RV og VS) mod 4 (FP og FD); 48 (KF, V, CD og KrF) stemte hverken for eller imod.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 194:

Forslag til lov om forbud mod nye danske investeringer i Sydafrika.

(Fremsat 27/2 85).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kelm-Hansen (S):

Industriministeren forventer sikkert ikke, at socialdemokratiet vil takke ham for det forslag, han har fremsat. Regeringen stemte som bekendt imod det beslutningsforslag, der havde til formål at skærpe den danske sanktionspolitik over for Sydafrika, men socialdemokratiet er tilfreds med, at der nu foreligger et forslag, som skal forhindre nye danske investeringer i Sydafrika . . .

Formanden:

Forhandlingerne fortsætter. Må jeg bede om ro i salen. Jeg bad om ro!

Kelm-Hansen (S):

Socialdemokratiet er tilfreds med, at der foreligger et forslag, der skal forhindre nye danske investeringer i Sydafrika, men vi er

ikke ubetinget tilfredse med forslaget, og det må i hvert fald være et mindstekrav, at vi på dette område går lige så langt som f.eks. Sverige, der jo gennem nogen tid har haft en sådan lov. De praktiske erfaringer fra den har vist, at der var omgælsesmuligheder, og derfor har svenskerne netop strammet deres lov. Nu ved jeg godt, at udenrigsministeren under det foregående punkt sagde, at svenskerne på dette felt rent faktisk var længere end vi, og det er så noget af det, vi må se på. Men den slags huller, som der har været i den svenske lov, kan vi lige så godt få stoppet med det samme, og derfor vil det også være rimeligt, at vi under udvalgsarbejdet får mulighed for i detaljer at gøre os bekendt med de svenske erfaringer. Bl.a. har det i dagspressen været omtalt, at de svenske firmaer klarer sig udmærket uden om forbudet mod nyinvesteringer ved i stedet for at engagere sig i leasingaktiviteter, og derfor blev resultatet, at der alligevel blev tale om en udvidelse af det forretningsmæssige engagement.

Hensigten med sanktionspolitikken er naturligvis, at der skal ske en afvikling af det økonomiske samkvem eller i hvert fald en klækkelig begrænsning. I ministerens forslag er det direkte anført, at sådan som forslaget er udformet, er der taget højde for, at investeringer i de danske virksomheder i Sydafrika fortsætter, når det drejer sig om at opretholde disse virksomheder på et erhvervs-mæssigt forsvarligt grundlag. Heri er socialdemokratiet ikke enig, og det vil også komme til udtryk under udvalgsarbejdet. Det er jo i direkte modstrid med det nordiske handlingsprogram, som regeringen også er forpligtet over for, og hvori det siges, at der skal gennemføres foranstaltninger, som kan begrænse virksomhedernes produktion i Sydafrika.

Under udvalgsarbejdet vil der også være grund til at se nærmere på de løn- og arbejdsforhold, der er gældende for de danskejede virksomheder, og så kan vi jo tage diskussionen op med hr. Kofod-Svendsen igen om Sullivanprincippet. Men vi må sikre os på samme måde, som svenskerne gør det for deres vedkommende, og vi må også sikre os, at bestemmelserne ikke vil kunne omgås ved, at virksomheder flytter til f.eks. Namibia, som jo desværre stadig væk er under sydafrikansk overherredømme.